

Commissie
Rijksuitgaven

Aan de voorzitter van de vaste commissie
voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Plaats en datum: Den Haag, 10 september 2013
Betreft: Advies over een conceptverzoek van de Kamer aan de Algemene Rekenkamer
een onderzoek in te stellen naar de doelmatigheid van de lumpsumfinanciering
van onderwijsinstellingen
Ons kenmerk: 2013Z16839/2013D34609
Uw brief van: 21 augustus 2013

Geachte mevrouw Wolbert,

De commissie voor de Rijksuitgaven heeft uw brief van 21 augustus ontvangen, waarin u verzoekt om aan uw commissie een advies uit te brengen, conform artikel 21a, derde lid, Reglement van Orde Tweede Kamer, over een conceptverzoek van de Kamer aan de Algemene Rekenkamer een onderzoek in te stellen naar de doelmatigheid van de lumpsumfinanciering van onderwijsinstellingen (2013Z13680).

Advies

De commissie voor de Rijksuitgaven adviseert de vaste commissie voor OCW het voorstel niet in de huidige vorm aan te bieden aan de plenaire vergadering voor besluitvorming. Het voorstel zoals het nu voorligt, kan op verschillende manieren geïnterpreteerd worden. Daardoor bestaat het risico dat de verwachtingen voor het onderzoek niet worden waar gemaakt. De commissie voor de Rijksuitgaven adviseert u om de inhoud en reikwijdte van het onderzoeksvoorstel nader te specificeren en in de aldus gewijzigde vorm aan de plenaire vergadering voor te leggen.. De probleemstelling is op dit moment te breed geformuleerd, namelijk de doelmatigheid van de lumpsumfinanciering. De formulering is niet toegespitst op het soort onderwijs (primair-, voortgezet-, hoger- en/of wetenschappelijk onderwijs) en het begrip doelmatigheid is niet uitgewerkt.

Daarnaast bevat het voorstel een vraag naar de meest doelmatige financiering. Deze vraag valt buiten de scope van de Algemene Rekenkamer. Het gaat bij deze vraag om een oordeel over de wijze van financieren. Daarover doet de Algemene Rekenkamer geen uitspraken. Wel kan de Algemene Rekenkamer aangeven welke factoren doelmatigheid beïnvloeden.

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211

E. cie.ru@tweedekamer.nl

Nadere toelichting

De commissie voor de Rijksuitgaven heeft het verzoekonderzoek getoetst aan de volgende criteria:

1. Heeft de Algemene Rekenkamer voldoende bevoegdheden?

Deze vraag kan bevestigend worden beantwoord. De Algemene Rekenkamer heeft toegang tot de financiële administraties van individuele onderwijsinstellingen.

2. Beschikt de Algemene Rekenkamer over de vereiste kennis en expertise?

Deze vraag kan bevestigend worden beantwoord. De Algemene Rekenkamer heeft recent een onderzoek afgerond over de bekostiging van het primair onderwijs en komt in het voorjaar 2014 (april) met eenzelfde soort onderzoek over het voortgezet onderwijs.

3. Heeft uitvoering door de Algemene Rekenkamer meerwaarde?

Hierbij gaat het om de vraag welke meerwaarde een onderzoek door de Algemene Rekenkamer oplevert ten opzichte van een onderzoek door de Kamer zelf of door een ander onderzoeksbureau. Het inschakelen van de Algemene Rekenkamer heeft meerwaarde. Ten eerste beschikt de Algemene Rekenkamer over de benodigde expertise en ervaring op dit terrein. Zij zou op basis van gegevens uit de onderzoeken over de bekostiging van het primair en voortgezet onderwijs, aangevuld met casussen uit het hoger onderwijs en/of wetenschappelijk onderwijs een beeld kunnen schetsen van het gehele onderwijsveld. Ten tweede heeft zij bevoegdheden die andere onderzoeksbureaus niet hebben, zoals de bevoegdheden om inkomsten en uitgaven van onderwijsinstellingen in te zien. Andere onderzoeksbureaus zijn afhankelijk van het vrijwillig meewerken van de onderwijsinstelling aan het onderzoek.

4. Is de probleemstelling en vraagstelling helder?

De probleemstelling is op dit moment te breed geformuleerd, namelijk de doelmatigheid van de lumpsumfinanciering. De formulering is niet toegespitst op het soort onderwijs (primair-, voortgezet-, hoger- en/of wetenschappelijk onderwijs) en het begrip doelmatigheid is niet uitgewerkt. De opdracht kan hierdoor op verschillende manieren geïnterpreteerd worden. Daardoor bestaat het risico dat de verwachtingen van de commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap niet worden waar gemaakt.

Daarnaast bevat het voorstel twee onderzoeksvragen:

1. In hoeverre sluit de huidige praktijk met betrekking tot de lumpsum aan bij de bedoelingen destijds?
2. Wat is de meest doelmatige financiering?

De eerste vraag is in lijn met de taak van de Algemene Rekenkamer. De tweede vraag ligt buiten de scope van de Algemene Rekenkamer. Het gaat daar immers om een oordeel over de wijze van financieren. Daarover doet de Algemene Rekenkamer geen uitspraken. Wel kan de Algemene Rekenkamer aangeven welke factoren doelmatigheid beïnvloeden.

5. Is helder op welk termijn het onderzoek moet plaatsvinden?

In het voorstel van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap staat dat het onderzoek voor Verantwoordingsdag 2014 (21 mei 2014) af moet zijn, zodat het daarbij betrokken kan worden. Op basis van informele contacten met de Algemene Rekenkamer acht de commissie dit haalbaar.

Hoogachtend,

De voorzitter van de commissie voor de Rijksuitgaven
M.G.J. Harbers

De griffier van de commissie voor de Rijksuitgaven
E.A.J. Groen

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.ru@tweedekamer.nl